1854. N°

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 5 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 4 April.

De Zangvereeniging van de Maatschappij voor Toonkunst alhier, zal op aanstaanden Donderdag avond in de Stads-Gehoorzaal uitvoeren Paulus, Oratorium naar de woorden van de H. Schrift, door Mendelssohn Bartholdy en het Ostermorgen, woorden van C. A. Tiedge, muziek van S. Neukomm.

De *Staats-Courant* bevat de volgende opgaven van de Nederl. Bank: Omloopende Bankbiljetten *f* 93,807,110.00. Saldo's van Rekeningen-Courant *f* 22,291,303.82½. Munt en Muntmateriaal *f* 100,279,795.68½.

— Voor 's Lands dienst in Ned. Indië, en bepaaldelijk ten behoeve van het marine-etablissement op het eiland Onrust wordt verlangd een baas-smid.

— Uit het jaarlijksch verslag van het Departement Alkmaar der Nederl. Maatschappij ter bevordering van nijverheid, ontleenen wij het volgende berigt omtrent de wol:

De productie van wol in 1853 was wel, de qualiteit goed en zwaar en de handel voordeelig. Zijn uitgevoerd van Texel 94,679 Ned. ℔ gewassen wol à *f* 1.60, en van Wieringen 16,898 Ned. ℔ vuile wol tegen *f* 1.05 per ℔. In het Koegras, de Zijpe, aan den Duinkant en elders is alles opgeruimd voor *f* 1 à 1.25 per ℔. Uit Hoorn schrijft men, dat de hoeveelheid aangevoerde wol er belangrijk was; daar echter de aflevering voor verreweg het grootste deel geschiedde aan de pakhuizen, kan het bedrag daarvan niet worden opgegeven; ter waag werd slechts 2048 Ned. ℔ gewogen. Te Monnickendam, Edam en Purmerende werd voor de wol besteed, van de schapen in het oude land *f* 1.10, en in de Purmer en in de Beemster *f* 1.20 het Ned. ℔.

— De *Landbouw-Courant* deelt mede, dat de Voorzitters en Secretarissen der onderscheidene instellingen van landbouw, namens Z. M. uitgenoodigd zijn geworden, op den 20sten dezer bijeen te komen in het Huis ten Bosch, bij 's Gravenhage, om te beraadslagen over eenige punten van zuiver landbouwkundigen aard. Z. M. wenscht tevens, dat de eigenlijke landlieden zelven zich zouden overtuigen, dat het doel dezer bijeenkomst alleen strekt, om hunne belangen te bevorderen, en heeft mitsdien den Voorzitter en Secretaris van iedere instelling van landbouw doen uitnoodigen, één of twee landbouwers te verzoeken, die vergadering bij te wonen.

— Met den meesten ijver worden de werkzaamheden aan de spoorwegbrug over den IJssel te Westervoort voortgezet. In die omstreken is voor een gedeelte reeds het zand ter hoogte van 55 Ned. duimen voor enkel spoor aangebragt en men verwacht tegen het begin der aanstaande maand April drukke voortzetting van den arbeid. *(Arnh. Ct.)*

— Men verneemt dat de werkzaamheden van de Belgisch-Hollandsche spoorweglinie bij het Lamsgatsch veer en aan de Roode vaart plotseling zijn gestaakt, en dat alsnu het voornemen zou bestaan om den zijtak van Roosendaal naar Breda eerst af te werken.

— In het belang der oudheidkunde deelen wij mede, dat te Ruinen in Drenthe, eenige overblijfselen van de alom bekende Valtherbrug, die van den Romeinschen tijd dagteekent, dezer dagen zijn opgedolven. Deze voorwerpen zullen naar Assen vervoerd worden, ten einde dezelve daar op de tentoonstelling van oudheden te plaatsen.

— Uit Dirksland meldt men, dat den 30sten Maart des namiddags op de boerenhofstede van v. d. P. het volgende ongeluk heeft plaats gehad. Twee kinderen speelden met een schietgeweer en wilden malkander doodschieten. Het moordtuig was niet geladen. Hierop kwam de knecht aan en zeide tot een der kinderen, M. L. uit Sommelsdijk, oud 10 jaren: » wacht, ik zal u eens doodschieten!" Hij schoot. Dat geweer was tegen zijne verwachting geladen en het kind viel dood neder. De ouders zijn ontroostbaar.

— Te Bergen op Zoom is de broodzetting afgeschaft.

'S GRAVENHAGE, 4 April.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, bij besluit van den 31sten Maart: 1°. den Minister van Staat en van Buitenl. Zaken, den Heer Mr. F. A. van Hall, op zijn verzoek, eervol te ontheffen van het aan hem bij besluit van 5 Januarij jl. tijdelijk opgedragen bestuur van het Departement van Financiën, onder dankbetuiging voor de door hem ook in dat bestuur bewezen diensten; 2°. te benoemen tot Minister van Financiën, den Heer Dr. A. Vrolik, thans Voorzitter van het muntcollegie; 3°. te bepalen dat een en ander zal ingaan met den 1sten Mei aanstaande.

— Z. M. heeft bij besluit van den 29sten Maart benoemd, onder anderen bij den provincialen staf: tot Majoor en Adjudant in het provinciaal kommandement van Friesland, den Kapitein der 1ste kl. J. H. de Lange van Betuw, Regements-Adjudant bij het regement grenadiers en jagers; tot Majoor en provinciaal Adjudant in het Limburgsche, den Kapitein der 1ste kl. D. W. F. Pichot, van den generalen staf; bij den plaatselijken staf: tot plaatselijk Kommandant der 1ste kl. te Maastricht, den Kolonel W. P. Kamps, Kommandant van het 8ste regem. inf.; tot Kolonel en plaatselijk Kommandant der 1ste kl. te Amsterdam, den Luitenant-Kolonel R. J. A. van Grotenhuis, van het 1ste regem. dragonders; tot Kolonel en plaatselijk Kommandant der 2de kl. te Nijmegen, den Luitenant-Kolonel W. G. F. van Heemskerk, van het 2de regem. inf.; tot Kolonel en plaatselijk Kommandant van de 2de kl. te Utrecht, den Luitenant-Kolonel H. J. Testas, van het 1ste regem. inf.; tot Luitenant-Kolonel en plaatselijk Kommandant van de 2de kl. te Breda den Majoor J. J. Muller, plaatselijk Kommandant van de 3de kl. te Bergen op Zoom; tot Luitenant-Kolonel en plaatselijk Kommandant der 2de kl. te 's Bosch, den Majoor A. Bredie, van het 4de reg. inf.; tot Majoor en plaatselijk Kommandant van de 3de kl. te Venlo, den Kapitein der 1ste kl. C. A. Romboot, van het kolon. werf-depôt.; tot Majoor en plaatselijk Kommandant van de 3de kl. te Grave, den Kapitein der 1ste kl. P. A. Beelaarts van Blokland, van het 3de reg. inf.; tot Majoor en plaatselijk Kommandant van de 3de kl. te Bergen op Zoom, den Kapitein der 1ste kl. A. van Helden, Reg.-Adjud. bij het 4de reg. inf.; tot plaatselijk Adjudant der 2de kl. te Amsterdam, den 1sten Luitenant G. W. Bretz, van het 5de reg. inf.; bij het wapen der inf., bij den staf van het wapen: tot Majoor den Kapitein der 1ste kl. A. Verkat Egter van Wissekerken, van dien staf, en werkzaam bij het Dep. van Oorlog; bij het 1ste reg. grenadiers en jagers: tot Luitenant-Kolonel den Majoor A. G. Reijers, van het 8ste reg. inf.; bij het 2de reg. inf.: tot Luitenant-Kolonel den Majoor P. P. Bronerius van Nidek, van het 5de reg. inf.; tot Majoor den Kapitein der 1ste kl. J. Tegelberg, van het 6de reg. van het wapen; bij het 3de reg.: tot Majoor de Kapiteins der 1ste kl., B. J. A. Wagner, van het reg. grenadiers en jagers, en P. P. van Gorkum, van den staf van het wapen; bij het 4de reg.: tot Majoor de Kapiteins der 1ste kl., D. G. Reijers, van het 3de en F. J. Gentis, van het 1ste reg. inf.; bij het 5de reg.: tot Majoor den Kapitein der 1ste kl., T. Gevers Leuven, van het reg. grenadiers en jagers; bij het 6de regement: tot Luitenant-Kolonel den Majoor J. Salverda, van het 7de regem. van het wapen; bij het 8ste reg. tot Kommandant van het corps den Luitenant-Kolonel W. J. Fischer, van het 6de reg. inf., Zijner Majesteits Adjudant in buitengewone dienst; tot Majoor den Kapitein der 1ste kl. L. Klapp, van het reg. grenadiers en jagers; bij het instructie-bataillon: den Majoor C. H. Happé, van den staf der inf., op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol te ontheffen uit deze zijne speciale betrekking, en in zijnen rang te plaatsen bij het 7de reg. inf.; en den Majoor S. J. Cochius, provinciaal Adjudant in het Limburgsche, op het daartoe door hem gedaan verzoek, te stellen op non-activiteit.

— Z. M. heeft het Beschermheerschap eener vereeniging tot verbetering der woningen van de arbeidende klasse in deze residentie aangenomen.

— In het begin der vorige week heeft de Staats-Commissie, benoemd bij Z. Ms. besluit van 24 September 1853, eene vergadering gehouden met den Minister van Justitie, om met dezen in overleg te treden over de grondslagen welke bij de wet tot regeling eener nieuwe regterlijke inrigting zullen worden gevolgd. Zoo die grondslagen, gelijk men meent, thans zijn vastgesteld, zal de Commissie overeenkomstig dezelve overgaan tot het ontwerpen eener wet op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, in verband met verbeteringen, zoowel in de bepalingen van het wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, als in die van het wetboek van Strafvordering, met bijvoeging van de vereischte memorie van toelichting, om vervolgens door den Minister van Justitie aan 's Konings nadere overweging te worden onderworpen.

— H. M. de Koningin-Moeder heeft ll. Zaturdag bij HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik voor de eerste maal aan het diner deelgenomen.

— Naar men verneemt, wordt Z. D. H. de Hertog van Saxen-Weimar-Eisenach in den loop dezer maand in de residentie verwacht. Het hôtel, dat Z. D. H. in het Korte Voorhout zal gaan betrekken, is tot zijne ontvangst in gereedheid gebragt.

— Wij vernemen, dat de Heer Mr. A. C. Cosman is benoemd tot Regent van het Nederl. Israël. Rijks-Seminarium in plaats van den Heer Mr. E. I. Asser, die deze betrekking heeft nedergelegd.

— Heden houdt de Eerste Kamer hare eerste zitting. 18 wetsontwerpen liggen ter harer beoordeeling gereed, waarvan de regeling van het muntwezen in Ned. Indië het eerste is.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen eene Memorie van Beantwoording van den waarnemenden Minister van Financiën, waarin onder anderen gezegd wordt dat de Regering met leedwezen heeft ontwaard, dat in de Afdeelingen onderscheidene bezwaren tegen dit ontwerp zijn voorgebragt. Dat ofschoon de Regering de hinderpalen niet voorbijziet, zij er echter hoogen prijs op stelt, dat de Kamer hare beweegredenen en beschouwingen in haar geheel kenne, om zoo mogelijk te leiden tot oplossing der geopperde bezwaren.

Desniettegenstaande is men verpligt op te merken, dat indien vóór dat dit wets-ontwerp in openbare beraadslaging gebragt wordt, een definitief hoofd van het Depart. van Financiën wordt benoemd, aan dezen volle vrijheid moet verblijven om te bepalen, of hij begrijpt den Koning te moeten aanraden de behandeling daarvan te laten doorgaan, dan wel het tijdelijk terug te nemen, ten einde voor zich tijd en gelegenheid te hebben om te beslissen of hij het doelmatig acht, later al dan niet, daarop terug te komen.

Ook zelfs voor dat geval kan de indiening dezer Memorie nut hebben, waarin nu vervolgens zoodanige ophelderingen voorkomen dat de Commissie der Rapporteurs, gaarne toegevende aan den wensch der Regering dat hare verklaringen tot een nieuw onderzoek mogen leiden, besloten heeft het voorstel aan eene tweede overweging in de Afdeelingen te onderwerpen.

— Het Hoofdbestuur der vereeniging: tot bevordering van fabriek- en handwerknijverheid in Nederland alhier, waarvan de Heeren Mr. A. G. C. Alsche en M. L. Hermans, Voorzitter en Secretaris zijn, heeft aan den Minister van Binnenl. Zaken te kennen gegeven, dat, om het voorname doel dier vereeniging, namelijk eene betere industriele opleiding en opwekking der algemeene belangstelling in de fabriek- en handwerknijverheid meer en meer te bereiken, zij vooral eene algemeene zamenwerking behoeft, ten einde, door genoegzame uitbreiding, die opleiding krachtdadig te bevorderen. Het Hoofdbestuur was daarop voornemens, aan de Burgemeesters der voornaamste gemeenten, waar nog geene afdeeling der vereeniging bestaat, eene circulaire te zenden. Zullen evenwel de aangewende pogingen genoegzaam baten, dan is daartoe eene meer krachtige aandrang van hooger hand noodig; waarom het Hoofdbestuur den wensch heeft geuit, dat Zr. Ms. Commissarissen in de onderscheidene provincien op deze zaak worden opmerkzaam gemaakt. Naar aanleiding der diensvolgens door den Minister aan den Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland gedane uitnoodiging, heeft gemelde Commissaris aan de Gemeentebesturen binnen zijne provincie verzocht, de bedoelde instelling, om hare nuttige strekking, bij de ingezetenen hunner gemeente aan te bevelen.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Bijeenkomst van Dingsdag 4 April.

Daar er slechts 18 leden tegenwoordig waren, kon er heden geene zitting der Kamer worden gehouden.

De zitting is nu bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

SCHIEDAM, 1 April.

Sedert eenigen tijd is ook hier het voornemen opgevat, om konijnenfokkerijen aan te leggen, zoo binnen als in den omtrek dezer stad. Een dezer fokkerijen zal geplaatst worden op een stuk grond van de Heeren Knappert en Roelants, aan het Nieuwwerk. In de volgende week wordt eene zeer aanzienlijke bezending konijnen van Belgisch ras verwacht, die reeds te Haarlem is aangekomen.

Er is ook sprake van eene zeer uitgebreide onderneming tot fokkerij van konijnen bij wijze van actiën.

Ook verneemt men, dat er te Tiel Belgische fokkonijnen te bekomen zijn bij den opzigter der inrigting aldaar.

ROTTERDAM, 3 April.

De verdienstelijke Hoofdonderwijzer bij de Gevangenis voor Jeugdige Veroordeelden alhier, de Heer J. Steynis Gz., heeft, in eene wel geschreven brochure, de algemeene aandacht op een hoogst belangrijk onderwerp gevestigd. De schrijver wenscht de stichting van een toevlugtsoord voor ontslagen wordende gevangenen, die zich namelijk in de gevangenis goed gedragen hebben. Ook de ijverige Kommandant bij de Gevangenissen alhier, de Heer J. van den Bergh, heeft eenige gewigtige opmerkingen medegedeeld. Moge het door beiden geschrevene met ernst gelezen en overwogen worden en, zoo mogelijk, tot bereiking van hun echt menschlievend en Christelijk doel leiden. Eene nieuwe en groote weldaad zou daardoor der maatschappij bewezen, eene nieuwe eerekroon voor Nederland gevlochten zijn. (*Rott. Cour.*)

— 11. Vrijdag had de openbare aanbesteding plaats van het afbreken der Westernieuwe Hoofdpoort, aan het einde der Leuvehaven, welke aanbesteding bij inschrijving geschied is. De hoogste inschrijver was de Heer A. Bayard, aannemer alhier, voor de som van *f* 2,865.

AMSTERDAM, 2 April.

Gisteren morgen ten 4½ ure is er brand ontstaan in de azijnmakerij de drie Bramen, van de Heeren Coppens en Obenhuysen, op de Lauriergracht en hoek van de Baangracht. De azijnmakerij en het daarbij behoorende pakhuis zijn een prooi der vlammen geworden. Tien spuiten zijn in werking gebragt, alsmede de beide groote spuiten van de Ned. suiker-raffinaderij en van de Engelsche gaz-fabriek. De brand was hevig, daar 300 ton turf en eene partij hooi in het gebouw aanwezig waren, welke den gloed onderhielden. Heden namiddag is men eerst den brand geheel meester geworden, nadat men de muren der beide brandende panden had omver gehaald. De belendende gebouwen hebben niet geleden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 2 April.

De Minister Clarendon heeft in het Huis der Lords het antwoord op de mededeeling der kroon aangaande den oorlog tegen Rusland toegelicht. Hij wees op de overeenstemming tusschen Engeland en Frankrijk en gaf zijne hoop te kennen, dat ook Oostenrijk en Pruissen zouden inzien, dat het hun belang was, zich aan de Westersche Mogendheden aan te sluiten. Geene herstelling des vredes, zeide de Minister, was mogelijk, zonder het tegengaan en verhinderen van Ruslands aanval en zonder het verzekeren van de regten der Christelijke onderdanen van de Porte. De natie kon met vertrouwen op den zegen des Hemels, den roemrijken uitslag van de worsteling afwachten.

— Op de beurs is met plegtigheid de oorlogsverklaring van Engeland aan Rusland afgekondigd en zij is met driemaal herhaald vreugde-gejuich ontvangen.

— Aan de munt alhier is in 1853 voor 12,653,039 £ geld geslagen; in Frankrijk voor 14,101,120 £; en in de Vereenigde Staten voor 11,961,702 £. De 3 voorname munten der wereld hebben alzoo in dat ééne jaar eene hoeveelheid muntstukken ter gezamentlijke waarde van 38,725,891 £ geleverd, en niettegenstaande deze groote toevoeging tot de circulatie, wordt er in Frankrijk, Engeland en de Vereenigde Staten nog steeds geklaagd over gebrek aan ruilmiddel voor het dagelijksch verkeer. Hieruit blijkt eene toeneming in handel en volksbedrijvigheid zoo als vroeger nimmer is voorgekomen.

— Drie schepen zijn van Australië alhier aangekomen met ladingen goud. Een dier bodems had voor 160,000 £ aan boord.

— Te Kingstown zijn op nieuw troepen naar het oorlogstooneel in Turkye afgezonden. De staf vertrekt den 4den April over land naar Konstantinopel. Lord Raglan, de Opperbevelhebber, wacht hier echter de terugkomst van Sir J. Burgoyne af, die afgezonden is om onderzoek te doen naar de verschillende punten in Turkye, waar de troepen het best gestationeerd kunnen worden.

— Drie schepen van 80 stukken, de Wyborg, Constantine en Orel, worden uitgerust, bestemd om een deel der eerste divisie van de Oostzeevloot uit te maken, welke uit 28 zeilen zal bestaan. Verscheiden schepen, welke tot de stations van Reval en Helsingfors behooren zijn in slechten staat en kunnen daar niet hersteld worden, dewijl die havens geene werven hebben.

— Een telegrafisch berigt uit Weenen deelt mede, dat de Russen, de opofferingen van den jare 1812 hernieuwende, besloten hebben de havens der Zwarte zee, die aan de aanvallen der vereenigde vloten blootgesteld zijn, te verlaten en te vernielen. Reeds zou Soukoum-Salé door hen aan de vlammen zijn prijs gegeven, en bij het vertrek van den Sampson, die ter verkenning op deze kusten was afgezonden en te Konstantinopel de tijding van dien brand had gebragt, plunderden de Cirkassiërs de stad.

— Eergisteren is er brand ontstaan in Hungerfordzaal, die zoo spoedig toenam, dat het geheele fraaije gebouw eene prooi der vlammen is geworden. De brand is ontstaan doordien een jongen eene kaars te digt bij het daarin ten toon gestelde diorama, waarvoor de zaal afgehuurd was, gebragt had. Men gelooft dat twee jongelingen in de vlammen zijn omgekomen. Men heeft althans tot dusverre geen spoor van hen gevonden.

— De Luit.-Generaal Sir R. Armstrong is op zijne te huisreis uit O.-Indië overleden. Hij was in 1796 in de krijgsdienst getreden en had de gevechten bij Oporto, Vittoria, de Pyreneën, Toulouse, tegen de Birmanen, enz. bijgewoond.

— De bekende reiziger Dr. Barth heeft zijne reis door de groote woestijn en Midden-Afrika naar Tomboctou gelukkig volbragt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 April.

De Aartsbisschop zal eene reis naar Rome ondernemen, alwaar hij verscheidene maanden denkt te blijven.

— De Aartsbisschop van Parijs heeft openbare gebeden verordend voor den voorspoed der Fransche legerscharen in het Oosten. In het daartoe uitgevaardigde mandement van den 29sten Maart jl. wordt de oorlog tegen Rusland voorgesteld als een heilige krijg, als een nieuwe kruistogt. Terwijl onlangs nog door de Fransche Regering aan Keizer Nikolaas met zooveel bitterheid verweten werd, dat hij een godsdienst-oorlog predikte, geschiedt zulks thans openlijk door een van de hoofden der Katholijke Kerk in Frankrijk, door zenen man, die dikwerf blijken heeft gegeven van eene milde denkwijze en van niet-instemming met ultramontaansche beginselen.

»Frankrijk staat op — zoo leest men onder anderen in het mandement — om op nieuw aan de vervulling zijner bestemming te gaan arbeiden; aan het hoofd van Europa gaat het nogmaals in het Oosten strijden voor de zaak van de beschaving en van onze heilige godsdienst, die in grooter gevaar welligt zijn dan ooit vroeger.

»Den reus van het Noorden in zijnen gang te stuiten, aan zijne magt paal en perk te stellen, dat is een doel van welks bereiking leven of dood afhangt voor de beschaafde volken, voor de Kerk van Christus en voor de ware regtzinnigheid. Ziedaar de eigenlijke en groote reden, de door Gods voorzienigheid beschikte reden van den aanstaanden kruistogt. Ja, onze krijgsheden zullen, wanneer zij tot dien roemrijken strijd vertrekken, den kreet onzer vaderen, *God wil het!* weder kunnen aanheffen.

»God wil het, want trots al de wijsheid der natien en al de vonden der menschelijke staatkunde, heeft Hij de onderhandelingen doen uitloopen op eene uitkomst, die door niemand verwacht en door niemand gewild werd.

»God wil het, want Hij heeft aan deze zaak, welke Zijne zaak is, oneindig groote belangen van politieken en van materiëlen aard vastgehecht als een lokaas om de magtige natien in beweging te brengen. Deze belangen, die sommige natien de wapenen hebben doen opvatten en aan andere de handen hebben gebonden, zijn van groot gewigt, maar niet het gewigtigste: onder dezelve liggen godsdienstige belangen van het uiterste gewigt verborgen. Het denkbeeld, hetwelk de wereld tot handelen drijft, is een denkbeeld van godsdienstigen aard, zelfs wanneer zij daarvan niet geheel bewust is.

»God wil het, want Zijne geregtigheid wacht niet altijd de eeuwigheid af om de vervolgers des geloofs te straffen. God kan niet lang doof blijven voor de klagten van zoo vele slagtoffers eener onverbiddelijke vervolging, voor het hulpgeschrei van duizenden vervolgden, hetwelk dagelijks uit de kille woestenijen van Siberie ten hemel klimt. Eene zoo schuldige magt zal gestraft worden," enz.

— De *Moniteur* berigt, dat den 31sten Maart te Toulon 20,078 man infanterie en 365 paarden naar Turkije ingescheept en met gunstig weder in zee gegaan zijn, en dat den 30sten Maart te Brest het bevel over het derde eskader der Fransche zeemagt door den Vice-Admiraal Parseval-Deschênes aanvaard is.

— Het huis Leroy en Chabrol Chamoune heeft zijne betalingen gestaakt. Men zegt dat het passief 12 millioen beloopt.

— Het aantal der behoeftigen alhier, die openbaren onderstand genieten, heeft met het toenemen der bevolking geen gelijken tred gehouden: in 1812 was de bevolking der hoofdstad 770,286 zielen sterk, en bedroeg het getal der behoeftigen 68,986; in 1853 was de bevolking 1,053,260 zielen en het aantal behoeftigen slechts 65,264.

— In 1856 zal de groote 5-jarige volkstelling plaats hebben. Volgens de laatste telde Frankrijk 35,781,628 inwoners.

— Een belangrijk werk wordt aangekondigd, namelijk dat van den Heer P. Dupont, lid van het Wetgevend Ligchaam, getiteld *Geschiedenis van de Boekdrukkunst*. De schrijver heeft zich reeds sedert 20 jaren bezig gehouden met het verzamelen van bouwstoffen voor dit werk, dat uit 2 deelen zal bestaan.

— Men meldt dat er 762 landverhuizers van Havre naar New-York vertrokken zijn.

— De katoenteelt neemt in Algerie zeer toe en wordt door den Keizer begunstigd. In 1853 besloeg de katoenteelt 500 bunders, de opbrengst was 800,000 fr. Het katoen wordt gehouden ten minste van gelijke hoedanigheid te zijn als het Amerikaansche.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 28 Maart.

Het Atheensch dagblad *Panhellenium*, bevat eene belangrijke beschouwing over den opstand in Epirus en Thessalië, welken opstand de Fransche *Moniteur* beschouwt als tegen het belang der Grieken en dat der Franschen. Het *Panhellenium* zegt onder anderen:

»De opstand in Epirus en Thessalië is plotseling uitgebarsten en heeft zich met eene ongeloofelijke snelheid verspreid, daar hij uitsluitend tot oorzaak heeft de Muzelmansche dwingelandij en den geest van onafhankelijkheid, onafscheidelijk van het Helleensche ras.

»Het verdrag, dat tusschen Turkye en de Westelijke Mogendheden is gesloten, houdt de uitdrukkelijke verklaring in, dat zij geene uitbreiding van grondgebied beoogen, en dat zij bij gevolg dezelfde voorwaarden aan Rusland zullen opleggen. Welke wijzigingen nu ook door de kansen der overwinning of der nederlaag in die verbindtenis kunnen worden gebragt, welke in tijd van vrede gesloten is, de Christenen van Turkye zullen in geenerlei wijze de plannen der Westersche Mogendheden tegenwerken, omdat zij thans alleen strijden ter herkrijging van het erfdeel hunner vaderen en om te beletten dat Rusland vasten voet bekome, op welk punt ook, van het Ottomanische Rijk.

»Wij erkennen gaarne, dat het lot der Christenbevolkingen afhangt van de groote Mogendheden, doch wij weten ook bij ondervinding dat de zamenwerking van deze Mogendheden alleen dan gelukt, wanneer zij op de rede, de billijkheid, en op eene juiste waardering der omstandigheden gegrond is, eene voorwaarde, onvermijdelijk voor het behoud van het evenwigt en de rust van Europa. Hoe ook het oordeel van Frankrijk en Engeland over den opstand der Hellenen moge zijn, wij kunnen niet denken dat zij de regten van zoo veel Christenen, die naar hunne volkomene onafhankelijkheid haken, zullen opofferen om aan hunnen haat tegen Rusland voldoening te geven."

RUSLAND.

Volgens de dagbladen van Christiania heeft Keizer Nikolaas zijne toestemming gegeven tot de gewapende onzijdigheid van Zweden en Noorwegen, alleen op voorwaarde, dat Koning Oskar weder van kracht zou maken de bepalingen van een oud tractaat, op grond waarvan het aan niet meer dan 4 vreemde oorlogschepen geoorloofd kan worden, tegelijk binnen te loopen in eene versterkte Zweedsche haven. De Regering heeft die voorwaarde aangenomen.

— De golf van Finland en die van Bothnië is nog geheel digt gevroren; in het vorige jaar had de hervatting van de vaart te Cronstadt tegen het einde van April plaats, in 1852 den 12den Mei; in 1851 den 20sten April en in 1850 den 30sten dier maand. Het is niet denkelijk, dat het ijs dit jaar vroeger op zal breken.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 30 Maart.

Een telegrafisch berigt van 23 dezer meldt van hier, dat de Groot-Mufti (Opperpriester) en Rifaat-Pacha, Voorzitter van den geheimen Raad uit hunne betrekkingen ontslagen zijn, waardoor overeenkomstig de wenschen der Westersche Mogendheden is gehandeld.

— Een telegrafisch berigt uit Bucharest deelt mede, dat de Russen nieuwe vorderingen gemaakt en zich van Isatcha en Herzowa meester gemaakt hebben; ook het fort Babadagh hebben zij bijna zonder tegenstand veroverd. Het Russische hoofdkwartier is nu te Herzowa.

— Twee Engelsche stoomfregatten, de Samsoun en de Cacique, welke naar de kusten van Circassie gegaan waren, zijn teruggekomen. De Russen verbranden al hunne kleine vestingen, die zij op de kust hadden, om in de voornaamste hunne magt zamen te trekken; als te Anapa, ten noorden, en te Soekoemkale, ten zuiden.

ZWEDEN.

Men is alhier ijverig bezig op het eiland Gothland eene aanzienlijke magt bijeen te trekken. Alom worden troepen mobiel gemaakt, die naar dat eiland gebragt worden. De beide zeevestingen Kungsholmen en Drottningskjaer ontvangen sterke bezettingen. In Noorwegen worden de dienstpligtigen opgeroepen en matrozen geworven.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 29sten Maart de Heer T. A. van Bommel, van Haarlem, in de Regten met *Theses*.

STADS BERIGTEN.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 3den Januarij jl., (*Provinciaalblad* No. 2) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 11den dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Zr. Ms. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* No. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 11den en 12den April
» » II, » » 13den en 18den April.
» » III, » » 19den, 20sten, 21sten en 24sten April.
» » IV, » » 25sten, 26sten, 27sten, 28sten April en op den 1sten Mei.
» » V, » » 2den, 3den, 4den, 5den en 8sten Mei.
» » VI, » » 9den, 10den, 11den, 12den, 15den, 16den en 17den Mei.
» » VII, » » 18den, 19den, 22sten, 23sten, 24sten, 26sten, 29sten en 30sten Mei.
» » VIII, » » 31sten Mei en op den 1sten, 2den, 6den en 7den Junij.
Het Buitenwijk op den 8sten Junij.

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 3den April,
» V en VI, op den 4den April,
» VII en VIII en het Buitenwijk, op den 5den April,
Voor de Medicinale-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 6den April,
» V en VI, op den 7den April,
» VII en VIII en het Buitenwijk, op den 10den April,
telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 1 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een' iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. Ms. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* No. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot het verrigten van den Herijk naar de Buitengemeenten van zijn Ressort moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven, — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende aan belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd de de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden, Fabrikeurs en Ambachtslieden, die in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* No. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1820, No. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene andere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1853, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter H.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 16 Maart 1854. VAN [illegible]
De Secretaris, v. PUTTKAMMER.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 6den April 1854, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1º. Jaarwedde van de Commissarissen van Politie.

2º. Voorstel van het Raadslid Sikkel Groos, betreffende den Staat der Gemeente-eigendommen.

3º. Request van J. A. Steyger, tot het in gebruik erlangen van een gedeelte Gemeentegrond.

4º. Request van eigenaren van huizen bij de Penshal.

5º. Voorstel van het Raadslid Leembruggen, omtrent het onderwijs in de Wiskunde aan het Gymnasium.

6º. Instructie van den Secretaris en van den Ontvanger.

7º. Voorstel omtrent het Nosocomium.

ADVERTENTIEN.

Den 2den April 1854 is te SLOTEN, Prov. *Friesland*, voorspoedig van eene DOGHTER bevallen, JOHANNA MARIA LA LAU, geliefde Echtgenoote van Mr. W. VAN NAUTA LEMKE.

Vrienden en Bekenden gelieven deze Algemeene Kennisgeving tevens als bijzondere aan te nemen.

Den 29sten Maart 1854, overleed te LEYDEN in den ouderdom van ruim 45 jaren, onze geliefde Broeder en Behuwd-Broeder MARIUS JACOBUS VAN DIEST. Zijne vrienden en bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving te beschouwen.

W. H. VAN DIEST.
M. G. VAN DIEST, — KOOY.

Heden overleed in den ouderdom van ruim 63 jaren, Mejufvrouw SARA VAN GENDT, Wede. C. VERBEEK, hare verwisseling zij vrede doch diep betreurd door hare Betrekkingen en Vrienden.

LEYDEN, 31 Maart 1854. J. FILIPPO, *Executeur.*

De **Borstelmakers-Affaire** *zal onder den naam van de* Wede. C. VERBEEK & C. MIZEE *worden voortgezet.*

Gisteren overleed te SCHIEDAM in den ouderdom van bijna 46 jaren Vrouwe ELIZABETH MARIA CORNELIA MAAS, Geboren RIJNBENDS, geliefde Echtgenoote van mijnen geachten Behuwd-Broeder A. MAAS, *Med. Doctor en Lid van den Raad aldaar.*

LEYDEN, 3 April 1854. P. O. VAN DER CHYS.

Eenige Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Voor de ondervondene deelneming in het smartelijk verlies van onzen oudsten Zoon, en Behuwd-Zoon betuigen wij langs dezen weg onzen dank.

A. J. VAN OLPEN,
LEYDEN, 4 April 1854. A. W. B. VAN OLPEN, HUYGENS.

MAATSCHAPPIJ VOOR TOONKUNST TE LEYDEN.

Uitvoering van **Paulus**, *Oratorium naar de woorden van de Heilige Schrift*, door FELIX MENDELSSOHN-BARTHOLDY, Eerste Gedeelte. **Der Ostermorgen**, Woorden van C. A. TIEDGE, Muziek van S. NEUKOMM, door de Zangvereeniging, op Donderdag den 6den April 1854, des avonds te *half zeven* ure, in de Stads Gehoorzaal.

De **Tekstboekjes** zijn verkrijgbaar gesteld bij den Heer C. C. VAN DER HOEK, op de Breedestraat tegen 25 Cts per Exempl. Voor het Lidmaatschap kan men zich aanmelden bij den

Commissaris Secret. der Maatschappij,
HERKLOTS.

DE MONSTER KWEEN,

3000 oude ℔, toebehoorende aan den Koopman M. J. VAN RIJN, van *Groningen*, zal ter bezigtiging staan bij J. IMANS, op de Beestenmarkt alhier, voor **25** Centen de Persoon, op heden Woensdag en Donderdag, des morgens van 11—2 ure, en Vrijdag en Zaturdag den geheelen dag.

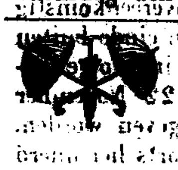

PARASOLS EN PARAPLUI-FABRIEK,

op de Aalmarkt.

De Ondergeteekende heeft de eer de Dames te verwittigen, dat hij wederom voorzien is van een groot en fraai assortiment **Parasols** naar de nieuwste Dessins.

LEYDEN, 4 April 1854. J. GURBI.

De Ondergeteekende maakt hare geëerde Begunstigers bekend, dat zij voornemens is hare Affaire, in *Dames Handwerken enz. enz.* tegen primo Mei te **kwiteren**, zullende zij tot dien tijd hare nog voorhanden zijnde Artikelen tot den minst mogelijken prijs *Uitverkoopen*, Breedestraat naast het *Logement de Zon.* C. STEENMEYER.

De Concierge J. A. ALENSON, in het Gebouw der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, verlangt ten spoedigste een vluggen **JONGEN**. Die bij eenen der HH. Boekhandelaren werkzaam geweest zijn, zullen bij voorkeur in aanmerking komen.

De perceelen geveild op den 1sten April 1854, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, zijn in Bod gekomen als volgt:

Een HUIS op het Levendaal, Wijk III. Nº. 271, op . . . . . *f* 850.—
Een DITO als voren, Wijk III. Nº. 263, op . . . . 725.—
Een DITO in de Bolwerkstraat, Wijk III. Nº. 273a, op . . . 100.—
Een DITO aan den Ouden Rijn, Wijk VI. Nº. 119, op . . . 2,000.—
Een DITO op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. Nº. 212, op . . 480.—
Nader Verhoogd met . . . . 50.—

De Afslag en finale Verkoop zal plaats hebben op Zaturdag den 8sten April eerstkomende en zijn nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*, alwaar Verhoogingen kunnen worden genomen, tegen genot van *één Vijfde* der Verhooggelden.

HOOGHEEMRADEN VAN RIJNLAND zijn voornemens op Dingsdag, den *elfden* April 1854, des namiddags ten *een* ure, in het Logement *de Kroon*, op de Groote Markt te *Haarlem*, aan den hoogstbiedenden te **Verpachten**: *De* **Visscherij** *of* **Aal- en Palingvangst**, *binnen en voor de drie Sluizen te Halfweg* Amsterdam *en* Haarlem, *Gemeente* Houtrijk en Polanen, *strekkende zich uit van binnen, dat is in den boezem van de genoemde Sluizen tot aan de drijfbalken voor de Ringvaart van den Haarlemmermeerpolder, en van buiten, dat is in het Y, ten westen de Westsluis in de rigting der buitenzijde van het Wierhoofd tot de paal of duc d'alf, ten oosten de Oostsluis; en zulks voor den tijd van vier achtereenvolgende jaren, zullende ingaan met den* 1sten *Mei* 1854 *en eindigende met den laatsten April* 1858.

De Voorwaarden zullen vijf dagen te voren ter lezing liggen ter Secretarie van Rijnland, te *Leyden*; in het Logement *de Kroon*, te *Haarlem*, en in het Gemeenlandshuis *Zwanenburg*, te Halfweg *Haarlem* en *Amsterdam*.

Op Maandag en Dingsdag den 10den en 11den April 1854, telkens des voormiddags ten 10 ure, zal men aan het Huis op den Ouden Singel, in Wijk V. Nº. 393, Publiek Verkoopen; eenen netten en zindelijken **INBOEDEL**, bestaande in Mahonyhouten en andere Meubelen, als: Tafels, Stoelen, Canapé, Linnenkast, Secretaire, Bufet, Trumeau, Speel- en Waschtafels, Ledekanten, Kasten, Spiegels, Pendule, Kamerkroonen, Lusters, Kagchels, Vloerkleeden en Karpetten, Gordijnen, Bedden en Toebehooren, Mangel, Pers, eenig Tafel- en Bedlinnen, een Tafelservies, Kristal-, Glas-, Koper-, IJzer-, Blik- en Aardewerk, enz. — Wijders een Juweelen Speld, een Zilveren Soeplepel, dito Saladelepel, 18 dito Lepels en 17 Vorken, 2 dito Zoutvaten en Mostaardpot, 2 dito Komforen en verder klein Zilver, en hetgeen meerder ter verkoop zal worden aangeboden.

Kunnende alles worden bezigtigd des Vrijdags en Zaturdags voor de Verkooping 7 en 8 April, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 ure.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 3 April.

		Laatst. koers.	Hoogst. koers	Slotkoers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	52¼	52¾	52¼
Dito Certificaten	3	62¾	63¼	62¾
Dito dito	4	79¾	80⅜	79¾
Amortisatie Syndicaat	3½	80⅞	80½	—
Handelmaatschappij	4½	108½	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
RUSLAND, Obl. bij Hope 1798 en 1816	5	93½	94	94
Dito dito 1828 en 1829	5	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	79	—	—
Dito 1840	4	68	68¾	68¼
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	67½	67¾	67½
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	54	54½	54
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	124	125	—
Dito Obligatiën	4	57	58	57
SPANJE, Obligatiën à	1 pCt.	16 1/16	16¼	16 1/16
Dito Obligatiën	3	34⅝	34¼	34⅝
Dito Binnenl. à 6 m.		32 1/16	32½	32 1/16
Bewijzen Coupons		8 7/16	8½	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	54½	55⅝	54½
Dito Nieuwe	5	72	73½	72
Dito 1847	2½	28½	28¼	28¼
BELGIË, Bank.	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	42 1/16	42¾	42¼
BRAZILIË, 1824 100	5	83¼	[illegible]	—
PORTUGAL, te Londen	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito		—	—	—
PERU	4½	50½	51½	50½
VENEZUELA	3½	—	—	—
MEXICO	3	22¾	22½	22½
AMERIKA, Bankactiën		3½	3⅜	[illegible]

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.